

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
01.01.2020
31.12.2023
RT I, 21.12.2019, 26

Riigi eelarvestrateegia, riigieelarve eelnõu ja tõhustamiskava koostamise ning riigieelarve vahendite ülekandmise tingimused ja kord ning riigieelarve seadusest tulenevate aruannete esitamise kord

Vastu võetud 19.12.2019 nr 112

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 20 lõike 5, § 33¹ lõike 5, § 34² lõike 3 ja § 59¹ lõike 3 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega sätestatakse riigi eelarvestrateegia (edaspidi *eelarvestrateegia*), riigieelarve eelnõu ja tõhustamiskava koostamise ning riigieelarve vahendite ülekandmise tingimused ja kord ning riigieelarve seadusest tulenevate aruannete esitamise kord.

§ 2. Määruse kohaldamine

(1) Kooskõlas riigieelarve seaduse § 3 lõigetega 2 ja 3 kohaldatakse määruses ministeeriumi või ministeeriumi valitsemisala kohta sätestatud ka Riigikogu Kantsleile, Vabariigi Presidendi Kantsleile, Riigikontrollile, Õiguskantsleri Kantsleile, Riigikohtule (edaspidi *põhiseaduslikud institutsioonid*) ja Riigikantsleile, kui määruses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Määrust kohaldatakse riigisadalusega seotud vahenditele ulatuses, mis ei ole vastuolus riigisadaluse ja salastatud välisteabe seaduse ega selle alusel antud õigusaktidega.

(3) Põhiseaduslikele institutsioonidele ei kohaldata § 10, 14, 15 ja 16.

2. peatükk Eelarvestrateegia ja riigieelarve eelnõu koostamise tingimused ja kord

§ 3. Eelarvestrateegia koostamise lähtealused

(1) Rahandusministeerium koostab eelarvestrateegia lähtudes eelmise perioodi eelarvestrateegias esitatud teabest ja §-s 5 toodud andmetest.

(2) Rahandusministeerium esitab ministeeriumidele eelarvestrateegia koostamiseks riigieelarve seaduse § 25¹ lõike 3 punktis 7 sätestatud vahendite maksimaalsed mahud riigieelarve seaduse §-s 32 sätestatud jaotuses.

(3) Vahendite maksimaalsete mahtude esitamisel võetakse aluseks kehtiv eelarvestrateegia vastava aasta kohta ning pärast eelarvestrateegia kinnitamist pikaajalise mõju ja katteallikatega Riigikogu või Vabariigi Valitsuse otsused. Järgmise eelarvestrateegia perioodi viimase aasta aluseks võetakse sellele eelnev eelarveaasta, mida korrigeeritakse ühekordsete otsustega.

(4) Andmed eelarvestrateegia koostamiseks planeeritakse ühe euro täpsusega.

§ 4. Riigieelarve eelnõu koostamine

(1) Riigieelarve eelnõu ja selle seletuskirja koostab Rahandusministeerium lähtudes eelarvestrateegiast ja §-s 5 toodud andmetest.

(2) Riigieelarve eelnõu ülesehituses lähtutakse riigieelarve seaduse §-st 28.

(3) Riigieelarve seaduse §-dest 26 ja 32 lähtuvalt liigendatakse riigieelarves vahendid järgmiselt:

1) Vabariigi Valitsuse, Riigikantselei ja ministeeriumide valitsemisalade administratiivse jaotuse all esitatakse tulud ja finantseerimistehingud valitsemisala kohta koondsummadena ning kulud ja investeeringud tulemusvaldkondade ja programmide kaupa;

2) põhiseaduslike institutsioonide administratiivse jaotuse all esitatakse liigendus ainult majandusliku sisu alusel. Kui põhiseaduslik institutsioon on läinud üle tegevuspõhisele eelarvele, esitatakse liigendus kooskõlas punktis 1 sätestatuga;

3) kohaliku omavalitsuse üksustele kavandavad edasiantavad maksutulud ning tasandusfondi ja toetusfondi suurus ja nendes kuuluvad toetuste liigid planeeritakse Vabariigi Valitsuse administratiivse jaotuse all toodud kuludes.

(4) Riigieelarves planeeritakse vahendid ühe euro täpsusega.

§ 5. Andmed eelarvestrateegia ja riigieelarve eelnõu koostamiseks

(1) Ministeerium esitab Rahandusministeeriumile vajalikud andmed (edaspidi *ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projekt*) eelarvestrateegia ja riigieelarve eelnõu koostamiseks. Ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projekti koostamisel ja esitamisel lähtutakse §-s 18 nimetatud täpsustavatest juhistest, valitsemisalale antud vahendite maksimaalsetest mahtudest ning valitsemisala vastutusallas olevate tulemusvaldkondade üld- ja alaeesmärkidest. Ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projekt koostatakse järgmise aasta ja sellele järgneva kolme aasta kohta.

(2) Ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projekti moodustavad:

1) riigieelarve seaduse § 19 lõikes 5 nimetatud programmid;

2) tulud, investeeringud ja finantseerimistehingud koos selgitustega juhul, kui need ei sisaldu programmides;

3) lõikes 3 nimetatud lisainformatsioon;

4) § 16 lõikes 1 nimetatud tulemusaruande projekt.

(3) Ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projektis esitatakse selle olemasolul järgmine lisainformatsioon:

1) muudatuste korral võrreldes eelmise aastaga ettepanekud koos selgituste ja arvestustega riigieelarve eelnõus planeeritavate määrade ja piirmäärade kohta;

2) teave järgmisel eelarveaastal jõustuvate õigusaktide eelnõude kohta, mis riigieelarve seaduse § 38 lõike 2 kohaselt esitatakse riigieelarve seaduses;

3) riigieelarve seaduse § 2 lõike 2 punktis 3 keskvalitsuse üksusena määratletud keskvalitsuse juriidilise isiku finantsplaan;

4) vajaduse korral taotlused eelarvestrateegias ettenähtud maksimaalsete vahendite suurendamiseks (edaspidi *lisataotlused*).

(4) Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia lisataotlused esitatakse eksperdihinnangu saamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile.

(5) Ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projekt koostatakse riigieelarve seaduse § 29 lõike 4 alusel kehtestatud määruse (edaspidi *eelarveklassifikaator*) alusel.

(6) Juhul kui põhiseaduslikud institutsioonid ei ole algatanud oma eelarve liigendamist riigieelarve seaduse § 26 lõike 5 kohaselt, koostatakse põhiseaduslike institutsioonide eelarve projekt majandusliku sisu järgi järgmise aasta ja sellele järgneva kolme aasta kohta, millele lisatakse seletuskiri järgmise aasta finantsplaani kohta.

§ 6. Tõhustamiskava

(1) Riigieelarve seaduse § 34² lõike 1 alusel võib Vabariigi Valitsus otsustada tõhustamiskava koostamise.

(2) Tõhustamiskavas esitatud muudatusettepanekute rakendamise otsustab Vabariigi Valitsus, määrates ettepanekute rakendamise eest vastutaja ja tähtaja.

§ 7. Tõhustamiskava koostamine

(1) Tõhustamiskava koostamise ettepaneku esitamist Vabariigi Valitsusele koordineerib Rahandusministeerium.

(2) Tõhustamiskava koostamise ettepaneku ettevalmistamiseks võib Rahandusministeerium moodustada ministeeriumide ülese töörühma.

(3) Tõhustamiskava koostamise, tähtaja ja vastutaja otsustab Vabariigi Valitsus.

(4) Tõhustamiskava sisaldab muudatusettepanekuid koos mõjuanalüüsi, vastutajate ja muudatuse elluviimise tähtajaga.

§ 8. Eelarvestrateegia ja riigieelarve eelnõu üle peetavad läbirääkimised ning eelnõu menetlemine Vabariigi Valitsuses

(1) Ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projekti üle peavad ministrid läbirääkimisi valdkondlike eesmärkide saavutamiseks.

(2) Vabariigi Valitsus teeb eelarvestrateegia ja riigieelarve eelnõu koostamiseks vajalikud otsused programmi tasandil.

(3) Ministeeriumid korrigeerivad vastavalt Vabariigi Valitsuse otsustele oma valitsemisala eelarvestrateegia projekti ja esitavad korrigeeritud ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projekti Rahandusministeeriumile.

(4) Rahandusministeerium korrigeerib eelarvestrateegiat ja riigieelarve eelnõu ning esitab eelarvestrateegia kinnitamiseks ja riigieelarve eelnõu heakskiitmiseks Vabariigi Valitsusele.

§ 9. Riigieelarve eelnõu muutmine

(1) Rahandusministeerium teavitab viivitamata ministeeriume, kui kevadel heakskiidetud riigieelarve eelnõu vajab tulenevalt riigieelarve seaduse § 34¹ lõikest 3 muutmist.

(2) Riigieelarve eelnõu muutmise korral esitab ministeerium korrigeeritud eelarvestrateegia projekti Rahandusministeeriumile enne riigieelarve eelnõu heakskiitmist Vabariigi Valitsuses.

3. peatükk Riigieelarve vahendite täiendav liigendamine

§ 10. Riigieelarve vahendite täiendav liigendamine ja liigenduse muutmine Vabariigi Valitsuses

(1) Riigieelarve seaduse § 31 lõike 1 alusel Vabariigi Valitsuse liigenduse koostamiseks esitab ministeerium Rahandusministeeriumile ettepanekud oma valitsemisala eelarve vahendite täiendavaks liigendamiseks.

(2) Rahandusministeerium valmistab ministeeriumidelt saadud ettepanekute alusel ette eelnõu riigieelarve vahendite täiendavaks liigendamiseks ja esitab selle Vabariigi Valitsusele kinnitamiseks.

(3) Vabariigi Valitsuse kinnitatud liigenduse muutmiseks võib ministeerium esitada taotluse hiljemalt aprilli, juuli ja oktoobri viiendaks tööpäevaks ning kahe tööpäeva jooksul pärast jooksva aasta riigieelarve seaduse muutmise seaduse vastuvõtmist. Taotlused esitatakse Rahandusministeeriumile koos põhjenduste ja selgitustega.

(4) Põhjendatud juhul võib ministeerium esitada lõikes 3 nimetatud tähtaegadest erineval ajal kiireloomulisi muudatusettepanekuid, märkides selgituses taotluse kiirendatud korras menetlemise vajaduse põhjenduse.

(5) Rahandusministeerium valmistab ette liigenduse muutmise eelnõu ja esitab selle Vabariigi Valitsusele kinnitamiseks.

4. peatükk Riigieelarve vahendite ülekandmise tingimused ja kord

§ 11. Riigieelarve vahendite ülekandmise ulatus

Riigieelarves kinnitatud piirmääraga vahendite ning riigieelarve seaduse § 32 lõike 2 punktis 1 nimetatud tuludest sõltuvate vahendite kasutamist pikendatakse ühe eelarveaasta võrra.

§ 12. Ülekantavate vahendite täpsustamine ja ülevaate esitamine

(1) Ministeeriumid täpsustavad Rahandusministeeriumiga enda ja oma valitsemisala asutuste järgmisesse eelarveaastasse ülekantavate riigieelarve vahendite mahtusid eelarveaastale järgneva aasta 15. maini ja avalikustavad ülekantavad vahendid ministeeriumi veebilehel hiljemalt 31. mail.

(2) Ülekantud vahendite kasutamise kohta esitatakse ülevaade tulemusaruandes muu informatsiooni hulgas. Kui ülekandmine on seotud ministeeriumi valitsemisala riigiasutuse, tulemusvaldkonna või programmi

ümberkorraldamise või lõpetamisega, esitatakse lisaselgitused tulemusvaldkondade, programmide või administratiivsete liigenduste muutuste kohta.

§ 13. Ülekantud vahendite seos riigieelarvega

Ülekantud vahendite võrra suureneb valitsemisala eelarveaastas kasutada olevate vahendite maht, seejuures riigieelarvet ei muudeta.

5. peatükk Riigieelarve seadusest tulenevate aruannete esitamise kord

§ 14. Tulemusaruanne

(1) Tulemusvaldkonna ja programmide eesmärkide saavutamise ning nendega seotud eelarveliste vahendite kasutamise kohta lõppenud eelarveaastal koostatakse aruanne (edaspidi *tulemusaruanne*).

(2) Tulemusaruanne on sisendiks eelarvestrateegia, riigieelarve eelnõu, riigieelarve täitmise ülevaate ja riigi majandusaasta koondaruande koostamisele.

§ 15. Tulemusaruande koostamine

Tulemusaruandes esitatakse:

- 1) ülevaate tulemusvaldkonnast ja programmist ning selle elluviimiseks olulistest tegevustest ja võimalikest takistustest;
- 2) tulemusvaldkonna, programmi, meetme ja programmi tegevuse eesmärgid, nende mõõdikud, mõõdikute sihttasemed ning sihttasemete saavutamine;
- 3) tulemusvaldkonna, programmi, meetme ja programmi tegevuse kaupa eelarve ning selle täitmine;
- 4) analüüs tulemusvaldkonna ja programmi eesmärkide saavutamise ning eelarve täitmise kohta;
- 5) kokkuvõtte perioodi jooksul lõppenud tõhustamiskavade ja hindamiste peamistest soovitudustest ning järeeltegevustest või viide nendele.

§ 16. Tulemusaruande ja selle koostamiseks vajalike andmete esitamine

(1) Ministeerium esitab tulemusaruande projekti Rahandusministeeriumile ja Riigikontrollile §-s 18 nimetatud juhistes esitatud tähtajal ning ministri kinnitatud tulemusaruande Rahandusministeeriumile ja Riigikontrollile 31. maiks.

(2) Ministeerium esitab või teeb Rahandusministeeriumile kättesaadavaks aruandeaasta ja eelnevate aastate eesmärkide, nende mõõdikute ja mõõdikute sihttasemete saavutamise andmed ning eelarve täitmise andmed eelarveklassifikaatori alusel hiljemalt §-s 18 nimetatud juhistes esitatud tähtajal ning vajaduse korral korrigeeritud andmed 31. maiks.

§ 17. Riigieelarve täitmise jälgimine

(1) Rahandusministeerium esitab Vabariigi Valitsusele ülevaate riigieelarve täitmise kohta kaks korda aastas kooskõlas §-s 18 nimetatud juhistes esitatud ajakavaga. Ülevaate riigieelarve täitmisest esitatakse poolaasta ja aruandeaasta kohta.

(2) Poolaasta riigieelarve täitmise jälgimiseks ja Vabariigi Valitsusele ülevaate andmiseks esitab ministeerium või teeb Rahandusministeeriumile kättesaadavaks eelarveaasta ja eelnevate aastate eelarve täitmise andmed 30. juuni seisuga eelarveklassifikaatori alusel hiljemalt 31. augustiks.

(3) Aruandeaasta riigieelarve täitmise jälgimiseks ja Vabariigi Valitsusele ülevaate andmiseks kasutab Rahandusministeerium lõike 4 punktis 2 ja § 16 lõike 2 alusel esitatud andmeid.

(4) Põhiseaduslikud institutsioonid esitavad või teevad Rahandusministeeriumile kättesaadavaks poolaasta ja aruandeaasta riigieelarve täitmise jälgimiseks ja Vabariigi Valitsusele ülevaate andmiseks:

- 1) eelarveaasta ja eelnevate aastate eelarve täitmise andmed 30. juuni seisuga eelarveklassifikaatori alusel hiljemalt 31. augustiks;
- 2) aruandeaasta ja eelnevate aastate eelarve täitmise andmed eelarveklassifikaatori alusel hiljemalt §-s 18 nimetatud juhistes esitatud tähtajal ning vajaduse korral korrigeeritud andmed 31. maiks.

6. peatükk Tähtajad, juhised ja avalikustamine

§ 18. Ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projekti ja aruandluse juhised ning ajakava

Rahandusministeerium esitab ministeeriumi valitsemisala eelarvestrateegia projekti ja aruannete koostamise täpsustavad juhised ning ajakava hiljemalt novembri kümnendal tööpäeval.

§ 19. Avalikustamine

(1) Eelarvestrateegia ja riigieelarve ning nende aluseks olevad materjalid avalikustab Rahandusministeerium oma veebilehel pärast eelarvestrateegia kinnitamist, riigieelarve eelnõu heakskiitmist ja muutmist ning riigieelarve vastuvõtmist.

(2) Tõhustamiskava avalikustatakse Rahandusministeeriumi veebilehel.

(3) Tulemusaruande avalikustab ministeerium oma veebilehel vahetult pärast selle kinnitamist.

7. peatükk Rakendussätted

§ 20. Määruse rakendamine

Määruse § 14–16 kohaldatakse esmakordselt 2020. aasta riigieelarvele.

§ 21. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. jaanuaril 2020. a.

Jüri Ratas
Peaminister

Martin Helme
Rahandusminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär